

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 632/2025-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava II) v konaní vedenom v súčasnosti pod sp. zn. B2-14C/87/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 8. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B2-14C/87/2021.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je žalobcom v konaní o ochranu osobnosti (difamačný článok). Žaloba bola podaná 18. novembra 2021. Sťažovateľ opisuje priebeh napadnutého konania, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie uznesením zo 6. decembra 2021 rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia, proti ktorému protistrana podala odvolanie. Odvolací súd uznesením z 31. marca 2022 čiastočne zmenil nariadené neodkladné opatrenie. Sťažovateľ v priebehu konania súdu doručil viacero vyjadrení a návrhov na dokazovanie, no súd prvé pojednávanie uskutočnil až 5. apríla 2023, teda po vyše roku a štyroch mesiacoch. Pojednávanie konané 19. júna 2023 bolo odročené pre neúčast' sťažovateľa, ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo 3. novembra 2023, ktoré bolo odročené na 19. jún 2024, ktoré sa však napokon z dôvodov na strane súdu neuskutočnilo. Následne sa pojednávanie uskutočnilo 28. februára 2025, ktoré bolo odročené

na 25. apríl 2025. Pojednávanie konané 25. apríla 2025 bolo odročené na 8. september 2025. Sťažovateľ namieta, že súd koná neefektívne, nesústredene, v dôsledku čoho dochádza k zbytočným priet'ahom, pričom on sa nijakým spôsobom nepričinil o vznik týchto priet'ahov. Do podania ústavnej sťažnosti (určený deň pojednávania) súd nerozhodol vo veci samej, pričom aj keby tak bol urobil, ešte bude rozhodovať o náhrade trov konania.

3. Sťažovateľ v doplnení podania doručenom 10. septembra 2025 informoval, že súd pojednávanie konané 9. septembra 2025 odročil na 21. november 2025. Zároveň uviedol, že aj keby súd na ďalšom pojednávaní rozhodol, strany budú môcť proti rozsudku podať odvolanie, pričom v tom prípade súd prvej inštancie bude musieť uskutočniť ďalšie úkony. Je toho názoru, že nastolenie právnej istoty v jeho veci je v nedohľadne, preto petit svojej sťažnosti modifikoval zvýšením požadovaného finančného zadost'učinenia.

4. Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že označené práva sťažovateľa boli postupom mestského súdu porušené, prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných priet'ahov a priznal mu finančné zadost'učinenie 8 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 632/2025-20 z 13. novembra 2025 ju prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/872/2025 z 8. decembra 2025 v podstatnom k priebehu napadnutého konania uviedol, že sťažovateľ podal 18. novembra 2021 žalobu spojenú s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, o ktorom súd rozhodol uznesením zo 6. decembra 2021, ktorým nariadil stiahnuť predmetný článok a označené komentáre k nemu. Na odvolanie žalovaného odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že zamietol návrh v časti nariadenia stiahnutia článku a vo zvyšku rozhodnutie potvrdil. Súdny spis bol vrátený súdu prvej inštancie 24. mája 2022. Súdu bolo doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe z 19. septembra 2022, ku ktorému sa sťažovateľ vyjadril podaním doručeným 7. októbra 2022. Prvý termín pojednávania určený na 10. marca 2023 bol zrušený z dôvodu nedostatkov v doručovaní vyjadrení sťažovateľovi. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo 5. apríla 2023, ktoré bolo odročené na účel výsluchu sťažovateľa a žalovaného na 19. jún 2023. Pojednávanie určené na 19. jún 2023 bolo odročené bez prejednávania veci z dôvodu ospravedlnenej neúčasti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu na 3. november 2023. Podaním z 30. októbra 2023 požiadal právny zástupca sťažovateľa o odročenie pojednávania z dôvodu zahraničnej cesty sťažovateľa. Na ďalšom pojednávaní konanom 16. februára 2024 bol vypočutý sťažovateľ a autor článku, pričom pojednávanie bolo odročené s tým, že sťažovateľ v lehote 20 dní doručí súdu návrh na vypočutie ďalších svedkov. Sťažovateľ reagoval na výzvu súdu podaním doručeným 8. marca 2024, na ktoré reagoval žalovaný podaním doručeným 17. apríla 2024. Na pojednávaní 28. februára 2025 súd návrhu sťažovateľa na jeho odročenie (doručený v deň pojednávania) nevyhovel a v rámci pojednávania určil, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Zároveň vyzval sťažovateľa na doplnenie dôkazov o nepravdivosti ním namietaných skutkových tvrdení a ním tvrdenej nemajetkovej ujmy. Sťažovateľ na výzvu súdu reagoval podaním doručeným 19. marca 2025, v ktorom navrhol zmenu

žaloby. Súd na pojednávaní uskutočnenom 25. apríla 2025 návrh na zmenu žaloby zamietol, pripustil vykonanie dôkazu výsluchom manželky sťažovateľa a ostatné návrhy na vykonanie dokazovanie zamietol. Na pojednávaní konanom 9. septembra 2025 sťažovateľ súdu oznámil, že nezabezpečil prítomnosť svedkyne z dôvodu, že sa nachádza v Anglicku. Podaním doručeným 12. septembra 2025 navrhol vykonať znalecké dokazovanie – skúmanie jeho psychického stavu na účel preukázania negatívneho dopadu publikovaného článku na jeho psychický stav. Podaním doručeným 18. novembra 2025 súdu oznámil, že manželka sa dlhodobo zdržuje v Anglicku, preto navrhol vykonať jej výsluch písomne. Z uvedeného dôvodu súd zrušil termín pojednávania určený na 21. november 2025. Súd 19. novembra 2025 vyzval žalovaného, aby v lehote 15 dní zaslal súdu otázky na svedkyňu.

7. K veci súd uviedol, že povaha napadnutého konania neumožňuje rozhodnúť len na základe písomných dôkazov. K postupu sťažovateľa uviedol, že navrhol vykonať výsluch značného počtu svedkov, podal viacero podaní, ktoré podľa obsahu sú len súborom judikatúry, svojou neprítomnosťou zmaril dve pojednávania a jeho manželka, ktorej výsluch na návrh sťažovateľa súd povolil, sa na určený termín pojednávania nedostavila, o čom sťažovateľ informoval súd neskoro. Taktiež sťažovateľovi vytkol, že ho musel vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení, keďže vo svojich podaniach dostatočne nevymedzil, na základe čoho považuje skutkové tvrdenia za nepravdivé, a rovnako na predloženie dôkazov týkajúcich sa tvrdenej ujmy. Zo zreteľom na uvedené mestský súd považoval sťažnosť sťažovateľa za nedôvodnú a neopodstatnenú.

III.

Replika sťažovateľa

8. Sťažovateľ 22. decembra 2025 doručil stanovisko k vyjadreniu mestského súdu, v ktorom v podstatnom zotrval na dôvodnosti podanej ústavnej sťažnosti. S vyjadrením súdu nesúhlasí, samotná skutočnosť, že účastník konania navrhne vykonanie dôkazov, nemôže byť automaticky vyhodnocovaná na jeho ťarchu ako príčina prietahov. K počtu ním doručených podaní vo veci uvádza, že tie samy osebe, hoci majú „*prevažne judikatúrny charakter*“, nespôsobujú prietahy v konaní. K výsluchu manželky uviedol, že dlhodobo žiadal súd o jej výsluch písomnou formou. Vychádzajúc z uvedeného, bol toho názoru, že jeho ústavná sťažnosť je v plnej miere dôvodná.

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, so stanoviskom mestského súdu, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd po preskúmaní veci konštatuje, že priebeh konania, tak ako ho opísal mestský súd vo svojom vyjadrení, zodpovedá obsahu súdneho spisu, ktorý bol ústavnému súdu predložený spolu s týmto vyjadrením.

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej

len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 90/2010).

12. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (II. ÚS 118/2019).

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

14. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť sporu, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka napadnutého konania rozhodne nebola závislá od právnej náročnosti prerokovávanej veci. Istú skutkovú zložitosť možno badať s ohľadom na predmet sporu (difamácia) v potrebe vykonať príslušné dokazovanie týkajúce sa predovšetkým pravdivosti skutkových tvrdení uvedených v predmetnom zásahu do osobnostných práv sťažovateľa, ako aj vzniknutej ujmy.

15. K správaniu sťažovateľa ústavný súd (vychádzajúc z obsahu súdneho spisu) konštatuje, že sťažovateľ, od počiatku konania zastúpený advokátom, súdu nepredostrel perfektnú žalobu, ktorá by obsahovala tvrdenia podložené navrhovanými dôkazmi preukazujúcimi zásah do jeho práv, ani dôkazy svedčiace o ujme spôsobenej týmto zásahom. O uvedenom svedčí rozhodnutie odvolacieho súdu z 31. marca 2022, ktoré výslovne konštatuje, že (pre účely navrhnutého neodkladného opatrenia) sťažovateľ ani len neosvedčil nepravdivosť skutkových tvrdení, ako aj skutočnosť, že sťažovateľ svoje prvé návrhy na doplnenie dokazovania v tomto smere predostrel až v podaní doručenom 28. apríla 2023, neskôr podaním doručeným 19. marca 2025 (v súvislosti s výzvou súdu na pojednávaní konanom 28. februára 2025), v ktorom sťažovateľ navrhol vykonať výsluch konkrétnych osôb a navrhol zmenu žaloby, a naposledy podaním doručeným 12. septembra 2025, v ktorom na preukázanie spôsobenej ujmy navrhol vykonať znalecké dokazovanie jeho psychického stavu. K tomuto navrhovanému dôkazu je potrebné podotknúť, že potreba zabezpečiť ho nebola vyvolaná „až“ v priebehu sporu, ale bola prítomná už pri podaní žaloby (v záujme preukázania tvrdenej ujmy), pričom sťažovateľ ako žalobca si mohol tento dôkaz zabezpečiť sám aj bez ingerencie súdu prostredníctvom súkromného znaleckého posudku.

16. V súvislosti s navrhnutým dokazovaním výsluchom svedkov je potrebné konštatovať, že sťažovateľ nebol schopný zabezpečiť prítomnosť ním navrhnutých svedkov na pojednávaní konanom 28. februára 2025. Ani na pojednávaní konanom 9. septembra 2025 nezabezpečil prítomnosť manželky ako svedkyne z dôvodu jej pobytu v Anglicku, o ktorom sa mal dozvedieť len

deň pred pojednávaním, a to v rozpore s obsahom jeho podania zo 17. apríla 2025, kde tvrdil, že jej osobnú prítomnosť na pojednávaní zabezpečí. Pokiaľ ide o argument sťažovateľa, že jej výsluch dlhodobo navrhoval vykonať písomne, ústavný súd konštatuje, že o uvedenom tvrdení nepredložil žiaden dôkaz a ani obsah spisu nedáva žiaden podklad na záver, že toto jeho tvrdenie je pravdivé.

17. Ďalej je potrebné konštatovať, že sťažovateľ zmaril svojou neúčastou dve pojednávania (pojednávanie konané 19. júna 2023, na ktorom chcel súd uskutočniť jeho výsluch ako strany; termín pojednávania určený na 3. november 2023 zrušený z dôvodu jeho zahraničnej cesty).

18. Sťažovateľ dosiaľ v priebehu konania produkoval celkom 10 nevyžiadaných podaní (12. a 31. januára 2022, 28. apríla 2023, 7. júla 2023, 6. októbra 2023, 8. marca 2024, 21. októbra 2024, 20. marca 2025, 12. a 16. septembra 2025), ktoré vzhľadom na ich obsah a v záujme zachovania kontradiktórnosti konania súd zasielal protistrane, na ktoré protistrana reagovala a následne sťažovateľ reagoval ďalšími podaniami.

19. Uvedené správanie sťažovateľa, odstraňovanie nedostatkov žaloby a jej dopĺňanie v priebehu celého doterajšieho konania, navrhnutie výsluchu svedkov, ktorých prítomnosť na pojednávaniach sťažovateľ dosiaľ nezabezpečil (predovšetkým manželky, pozn.), a početnosť doručených nevyžiadaných podaní mali za následok podstatné predĺženie konania, za ktoré nenesie zodpovednosť konajúci súd, ale sťažovateľ.

20. Pokiaľ ide o procesný postup okresného súdu v napadnutom konaní, ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol ideálny, ale prvotne bol ovplyvnený nedostatkami žaloby (absencia navrhovaných dôkazov na preukázanie nepravdivosti tvrdení a spôsobenej ujmy), ktorej nedostatky boli odstraňované v priebehu konania prostredníctvom doručovania návrhov sťažovateľa na vykonanie dokazovania, pričom posledný bol doručený 12. septembra 2025.

21. Je potrebné pripustiť, že doterajšia dĺžka napadnutého konania je neprimeraná, zodpovednosť za ňu však nenesie konajúci súd, ale sťažovateľ, keďže v prevažnej miere bola zapríčinená správaním sťažovateľa. Doterajšia dĺžka napadnutého konania, hoci je hraničná, preto v rámci okolností prípadu nedáva podklad na záver, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa. Ústavný súd preto jeho ústavnej sťažnosti nevyhovel.

22. Keďže rozhodovanie o ostatných návrhoch bolo závislé od vyslovenia porušenia označeného práva sťažovateľa, rozhodovanie o nich stratilo opodstatnenie.

23. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu